

**Universitat de les
Illes Balears**

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Memòria del Treball de Fi de Grau

Poden actuar les xarxes socials com a teràpia d'afrontament en pacients oncològics adults joves?

Margalida Pou Amer

Grau d'infermeria

Any acadèmic 2017-18

DNI de l'alumne: 41586323T

Treball tutelat per Rosa Miró Bonet
Departament d'Infermeria i Fisioteràpia

S'autoritza la Universitat a incloure aquest treball en el Repositori Institucional per a la seva consulta en accés obert i difusió en línia, amb finalitats exclusivament acadèmiques i d'investigació.	Autor		Tutor	
	Sí	No	Sí	No
	☒	☐	☒	☐

Paraules clau del treball:

Càncer, xarxes socials, enfrontament, informació sanitària, suport social, adult jove.

Resum

Els adults joves diagnosticats de càncer es troben de sobte davant una malaltia poc pròpia per la seva edat, amb tot el que això comporta. Moltes vegades les necessitats psicosocials són majors en aquesta franja d'edat i no són cobertes pels professionals sanitaris. L'ús de les xarxes socials ha augmentat considerablement, i cada vegada són més usades per a cercar o publicar informació sobre salut. Els joves són els més propensos a utilitzar aquests tipus d'eines però encara està en controvèrsia la seva utilització envers temes de salut. Per tant, emergeix la necessitat d'investigar les avantatges i desavantatges d'usar les xarxes socials. Les xarxes socials tenen molts d'avantatges com apropar persones amb mateixes circumstàncies, és un mètode barat i que pot arribar a molta gent a temps real entre d'altres; però presenta inconvenients referents a la privacitat, la confidencialitat i la qualitat de la informació publicada. També és d'interès identificar quines són les estratègies per difondre informació sobre el càncer a les xarxes socials, on el contingut visual és el recurs que capta més l'atenció de l'observador. Però, l'objectiu principal és veure si les xarxes socials poden ajudar a l'enfrontament dels pacients adults joves diagnosticats amb càncer. L'evidència mostra que és molt important una bona relació metge-pacient, però les xarxes socials han resultat ser un mitjà convenient per acumular recursos d'afrontament i complementar l'activitat professional.

Abstract

Young adults diagnosed with cancer are surprised by an unusual illness for their age, with all that it implies. Usually, the psychosocial needs are bigger during this stage of life and they are not covered by the healthcare professionals. The usage of the social networks has increased considerably and they are more used for searching or publishing information about health. Young adults are more likely to use these types of tools but there are some doubts about the usage for medical purposes. Therefore, it exists a need to do some research about the pros and cons of the usage of the social networks. Social networks have a plenty of pros such as get people in touch with the same conditions or circumstances, it is a cheap method and it can reach a lot of people in real time and so on, but there are some cons regarding privacy, confidentiality and the quality of the information published. Moreover, it is important to identify which are the strategies to reveal information about cancer in social networks, where the visual content is the resource that really attracts the attention to the lurker. However, the main aim is to ensure that social networks are able to help young patients who are diagnosed with cancer coping. Studies reveal that it is important to establish a good doctor-patient relationship, but social networks have turned out to be a good way to accumulate resources in order to confront and complete the professional activity.

Paraules clau:

Càncer, xarxes socials, enfrontament, informació sanitària, suport social, adult jove.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. OBJECTIUS DEL TREBALL	7
3. ESTRATÈGIA DE RECERCA BIBLIOGRÀFICA	8
4. RESULTATS DE LA RECERCA BIBLIOGRÀFICA	10
5. DISCUSSIÓ	11
5.1. <i>Beneficis de la consulta i publicació d'informació sobre salut a les xarxes socials.</i>	11
5.2. <i>Prejudicis de la consulta i publicació d'informació sobre salut a les xarxes socials.</i>	13
5.3. <i>Estratègies de difusió de la informació sobre càncer a les xarxes socials.</i>	14
6. CONCLUSIONS	18
7. BIBLIOGRAFIA	20
8. ANNEXOS	24

1. INTRODUCCIÓ

El càncer és la segona causa de mortalitat a Espanya i constitueix una de les principals causes de morbiditat del món segons la OMS. A més, les estimacions poblacionals indiquen que el nombre de casos nous de càncer augmentarà un 70% en les pròximes dècades. En els adults joves, la principal causa de mort per malaltia és el càncer i és tres vegades més freqüent que durant la infància. A Espanya, es diagnostiquen cada any més de 500 casos de càncer en pacients de 15 a 25 anys per milió d'habitants (1).

Segons un estudi del sistema de salut de la Universitat de Michigan, els pacients adults joves amb càncer tenen més dificultats per lidiar amb el dolor i els problemes emocionals de la malaltia encara que tenguin millors probabilitats de supervivència (2). Els adults joves prenen ja moltes responsabilitats en la seva vida social (treball, parella, fills, etc), construeixen el seu propi estil de vida, organitzen la vida de forma pràctica i duen a terme diferents propòsits. És a dir, prenen decisions fonamentals de la seva vida. A més, l'adult jove cerca la seva auto definició, desenvolupa els seus propis valors per intentar trobar el seu lloc en la societat.

En l'adult jove les capacitats físiques arriben a la màxima efectivitat, l'organisme arriba a la màxima plenitud. Així són capaços de conservar la salut de forma quasi contínua i per norma general no presenten preocupació per la salut. I pel que fa a les característiques definitòries de l'edat és més probable que els adults joves presentin més dificultats per afrontar el procés oncològic de forma òptima (3). En el present treball la definició d'adult jove farà referència a totes les persones excloent la població pediàtrica i la població geriàtrica, degut a la falta de consens a la literatura.

S'ha de tenir en compte que el diagnòstic de càncer normalment té un gran impacte en la vida de la persona. El diagnòstic i el tractament de càncer pot causar canvis emocionals; i causar sentiments de depressió, ansietat i por. Aquests sentiments poden estar causats pels canvis en la imatge corporal (que poden afectar a la autoestima i confiança), canvis en el rols familiars, de feina o d'amistat. A més, els signes i símptomes físics que presenten com el dolor, les nàusees i el cansament extrem també poden provocar angoixa emocional. Les persones afectades també poden sentir por a la mort, al sofriment, al dolor i als processos desconeguts que poden ocórrer (4).

Segons Lazarus i Folkman, 1986 "L'afrontament és un conjunt d'estratègies cognitives i conductuals que la persona utilitza per gestionar demandes internes o externes que siguin percebudes com excessives pels recursos de l'individu". Es pot considerar com una resposta adaptativa de cada persona per reduir l'estrès que deriva d'una situació vista com

a difícil d'afrontar. L'afrontament a més de ser una resolució pràctica dels problemes, també és la capacitat de gestió de les emocions i de l'estrès davant la situació o problema. Modificar les pròpies estratègies d'afrontament per afrontar amb eficàcia els esdeveniments estressants depèn de la manera en què s'avaluen els esdeveniments, de la capacitat pròpia de la persona i de la possibilitat de cercar informació, ajuda o recolzament social en el context on es viu (5). Així mateix, segons l'American Cancer Society els pacients que tenen més recolzament social tendeixen a sentir menys ansietat i depressió i tenen una millor qualitat de vida(6). Per tant, com que en els últims anys en el nostre context hi hagut un avanç important de les xarxes socials, estan presents en la nostra vida diària i a què el grup que més utilitza les xarxes són els adults joves surt la necessitat de preguntar-nos: Poden actuar les xarxes socials com a teràpia d'afrontament en pacients oncològics adults joves?

En el present treball de final de grau però, l'afrontament durant el procés oncològic farà referència des del moment que es diagnostica una persona amb càncer i fins a la supervivència. L'única etapa que no s'inclourà serà la fase terminal perquè s'entén com una fase que requereix un suport específic i especial. Durant la fase terminal poden aparèixer necessitats i causes de sofriment noves, tant pel pacient com per la família, que pot fer que s'oblidin cures d'etapes anteriors (7).

Les xarxes socials són serveis online on els usuaris es poden crear una pàgina o perfil i "connectar" amb altres persones, que també utilitzin aquest servei i amb els quals tenguin un vincle o relació (amistat, afinitat, etc.). Les xarxes socials com s'ha comentat abans han crescut molt ens els darrers anys fins al punt d'atreure més de 115 milions de visites de persones cada mes (8). Les xarxes socials poden tenir moltes aplicacions en la vida quotidiana de les persones; poden servir per socialitzar, permeten connectar persones amb les mateixes inquietuds i afinitats, faciliten compartir interessos. Per tant, les xarxes socials han suposat una revolució per les persones en la manera de comunicar-se i en la forma d'interactuar amb altres eines que ofereixen les tecnologies d'informació (9).

A causa de l'augment de l'ús de les xarxes socials es discuteix la importància d'aquestes per fomentar les interaccions socials, el recolzament que percep cada persona que n'és usuari, l'educació que se'n fa sobre diferents temes de salut i si poden contribuir a la gestió de les emocions davant situacions difícils on un afrontament disfuncional o improductiu podria tenir conseqüències en el benestar general del pacient oncològic (10). Algunes de les xarxes socials més utilitzades actualment, i de les que no s'ha pogut associar amb l'edat d'un grup d'usuaris habituals són:

Facebook és la xarxa social amb més usuaris a nivell mundial i cada vegada és més utilitzada per persones de totes les edats. Té una gran versatilitat, pot servir simplement per comunicar-se amb coneguts com per compartir fotos amb els amics o unir-se a grups i causes molt diverses (11).

Twitter és una xarxa social que permet escriure i llegir missatges que no superin els 140 caràcters, aquestes entrades són conegudes com a “tweets”. És una de les xarxes socials més populars per la seva facilitat, el seu ràpid accés i a la simplicitat de registre. Cada usuari pot tenir els seus propis seguidors, persones que li agradin els seus comentaris i que llegeixin el què l’usuari publica de manera constant (12).

Instagram és una xarxa social que permet als usuaris pujar qualssevol tipus de foto i vídeos amb l’opció d’aplicar diversos efectes fotogràfics, com filtres, marcs, colors, per compartir no només a aquesta xarxa sinó a Facebook, Twitter, Tumblr i Flickr. Pots elegir entre tenir la compte pública o privada pels teus seguidors, enviar la foto per missatge directe (13), entre d’altres.

Per acabar, el blog és un lloc web tipus diari personal de l’autor on escriu continguts del seu interès, que solen estar actualitzats amb freqüència i molt sovint són comentats pels lectors. El blog pot tenir diferents finalitats depenent de l’interès de l’autor (14). A més, l’autor pot escollir entre tenir un blog públic o privat, la diferència rau en què en el blog privat només hi poden accedir les persones que l’autor vol ja que aquest els ha d’enviar una invitació.

Altres xarxes socials que són utilitzades pels pacients oncològics no descrites anteriorment com són els fòrums, programes de salut en línia i aplicacions específiques de salut també seran incloses en el treball perquè és d’interès veure la diversitat que poden proporcionar les diferents xarxes socials. A més, cada una té característiques especials i tal vegada, poden servir per aspectes diferents del procés d’afrontament però tots d’igual importància per dur a terme un afrontament funcional i eficaç.

2. OBJECTIUS DEL TREBALL

L’objectiu general del treball és:

- Identificar si les xarxes socials poden actuar com a teràpia d’afrontament en pacients oncològics adults joves.

Els objectius específics del treball són:

- Analitzar els beneficis de la consulta i publicació d’informació sobre salut a les xarxes socials.

- Analitzar els prejudicis de la consulta i publicació d'informació sobre salut a les xarxes socials.
- Identificar les estratègies de difusió de la informació sobre càncer a les xarxes socials.

3. ESTRATÈGIA DE RECERCA BIBLIOGRÀFICA

El present treball és una revisió bibliogràfica basada en l'evidència científica actual sobre el tema proposat. S'ha duit a terme una recerca bibliogràfica a la base de dades Pubmed amb els límits de text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. Les paraules clau s'han delimitat amb el thesaurus DeCS (Descriptors en Ciències de la Salut) i el MeSH (Medical Subject Heading) de la US National Library of Medicine. He obtingut els descriptors següents en tres idiomes:

Català	Castellà	Anglès
Càncer	Cáncer	Cancer
Xarxes Socials	Medios de Comunicación Sociales	Social Media
Afrontament	Afrontamiento	Coping
Suport Social	Apoyo Social	Social Support
Informació Sanitària	Información Sanitaria	Health Information
Adult Jove	Adulto Joven	Young Adult
M'agrada	Me Gusta	Like
Tweet	Tweet	Tweet
Twitter	Twitter	Twitter
Facebook	Facebook	Facebook
Instagram	Instagram	Instagram

Pel que fa als operadors booleans només he utilitzat l'operador AND, per obtenir aquells elements comuns dels termes combinats. Els operadors booleans OR i NOT no s'han utilitzat.

Els criteris d'inclusió varen ser documents que parlessin de l'ús de les xarxes socials en qualsevol tipus de càncer i en qualsevol etapa del procés oncològic (des de la prevenció, diagnòstic i fins a la supervivència), documents que parlessin d'informació sanitària publicada a les xarxes socials i de quina forma o estratègia s'utilitzava per publicar-ho.

Els criteris d'exclusió varen ser la duplicitat d'articles i que parlessin de l'etapa terminal. No s'han exclòs aquells articles que parlen de població pediàtrica perquè per una banda són limitats els articles que parlin d'aquesta franja d'edat principalment per temes de protecció de dades, i segon perquè els pares són els que gestionen les xarxes socials d'aquesta població i els podem incloure en el treball perquè es trobaran dins el grup d'edat d'adults joves.

He realitzat les diferents estratègies bibliogràfiques a dia 26 de març del 2018:

1. Cancer AND Social Media AND Health Information AND Young adult AND Coping. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. No s'ha obtingut cap resultat.
2. Cancer AND Social Media AND Health Information AND Social Support AND Young adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 19 resultats. Dels quals després de la lectura del títol i del resum s'han seleccionat 5 articles. Després de la lectura del text complet incorpore al treball 4 articles.
3. Cancer AND Social Media AND Coping. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 6 resultats. Dels quals després de la lectura del títol i del resum en selecciono 5. Després de llegir el text complet incloco al treball 4 articles.
4. Cancer AND Social Media AND Social Support AND Young Adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 44 resultats. Després de la lectura del títol i del resum selecciono 3 articles, però per motius de duplicitat incorpore 1 article al treball.
5. Cancer AND Social Media AND Health Information AND Young Adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 25 resultats, on després de la lectura del títol i del resum selecciono 3 articles. Per motius de duplicitat incorpore 1 article al treball.
6. Cancer AND Social Media AND Tweet. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 16 resultats, dels quals després de la lectura del títol i del resum selecciono 6 articles. En llegir el text complet incorpore 5 articles al treball.
7. Cancer AND Social Media AND Like. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 11

resultats. Després de llegir el títol i el resum selecciono 7 articles. Per raons de duplicitat i després de llegir el text complet incorporo al treball 6 articles.

8. Cancer AND Facebook AND Young Adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 20 resultats. En llegir el títol i el resum selecciono 3 articles però per raons de duplicitat no incorporo cap article al treball.
9. Cancer AND Twitter AND Young Adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 6 resultats. Després de llegir el títol i el resum selecciono 4 articles. Per raons de duplicitat i després de llegir el text complet no incorporo cap article al treball.
10. Cancer AND Instagram AND Young Adult. Els filtres que s'han utilitzat són text complet gratuït i articles publicats en els darrers cinc anys. S'han obtingut 1 resultat que després de llegir el títol i el resum no selecciono l'article i per tant, no s'incorpora al treball.

A més, també he fet una recerca a Dialnet. Els resultats han estat els següents:

1. Cancer, Red Social, Afrontamiento. No s'ha aplicat cap tipus de filtre i he obtingut 7 resultats. Dels quals després de llegir el títol i el resum he seleccionat un capítol d'un llibre que s'ha incorporat a la bibliografia però no com a resultat de recerca.
2. Cancer, Facebook. No he utilitzat cap filtre i he obtingut 6 resultats, dels quals després de llegir el títol i el resum he seleccionat un article. En haver llegit el text complet he incorporat l'article al treball.

També s'ha revisat la literatura dels articles localitzats i he incorporat al treball 3 articles que seguien els criteris d'inclusió. Finalment, el nombre d'articles incorporats al treball són 25.

4. RESULTATS DE LA RECERCA BIBLIOGRÀFICA

El nombre d'articles introduïts al treball són 25. Els articles que provenen de la base de dades Pubmed han passat per diferents filtres; havien de complir els criteris de text complet gratuït i havien d'estar publicats en els darrers 5 anys. Així mateix, els articles que provenen de les estratègies de recerca bibliogràfica de Dialnet i de la revisió de la literatura dels articles localitzats no varen passar per aquests filtres, però tenien informació molt rellevant per la pregunta d'investigació i per això varen ser inclosos en el treball. Tot i això, les dades de publicació no sobrepassen els 10 anys i de tots es va poder aconseguir el text complet gratuït.

En l'apartat d'annexos hi ha un quadre resum de cada article inclòs al treball amb el nom de l'article, el tipus d'article, l'any de publicació, els autors i un resum que mostra els resultats i troballes més importants de cada article. És important destacar que els articles de forma general parlen de càncer sense centrar-se en un tipus de càncer. Així mateix, la investigació existent sobre el tema del treball si s'ha d'especificar en algun càncer ho fa primer en el càncer de mama, segon amb el càncer colorectal i ja després els altres càncers més prevalents són el de pròstata, sarcoma d'Edwin i càncer de pell.

La majoria d'articles que conformen aquesta revisió bibliogràfica són de caire qualitatiu, 17 articles de la revisió són articles qualitius, mentre que 8 són articles quantitius. Això ens indica que el treball té una connotació social important; conèixer les actituds socials, les reaccions als conflictes personals, saber el significat de les coses per cada persona ens permet saber quina direcció hem de prendre per millorar l'atenció en el pacient oncològic.

A més, tenim una perspectiva holística de les persones i intentem comprendre-les dins el seu context i les diferents perspectives. Quan estudiem les persones de forma qualitativa les podem arribar a conèixer i aprenem sobre conceptes com el sofriment, l'ansietat, l'angoixa, el dolor, l'amor, el recolzament, l'afrontament, etc.

Tenir informació quantitativa també ens és útil perquè així podem apropar-nos a les dades i veure si hi ha punts en comú entre el que diuen els números, que són dades sòlides i repetibles, i el que pensen i senten els pacients amb càncer de les xarxes socials, que són dades reals, riques i profundes.

5. DISCUSSIÓ

5.1. Beneficis de la consulta i publicació d'informació sobre salut a les xarxes socials.

L'augment de l'ús de les xarxes socials estan remodelant el concepte de salut en línia: consultar o publicar informació sobre salut a les xarxes socials presenta una gran quantitat de beneficis. El ràpid creixement que han sofert les xarxes socials indica que proporcionen un ús fàcil i popular pels consumidors d'atenció de salut i a causa del seu ús generalitzat tenen el potencial d'inclusió de tots els grups demogràfics de pacients. Els pacients revelen que és la segona font més important d'informació sobre el càncer després de la que proporcionen els professionals de la salut (15). Les xarxes socials tenen un baix cost pels seus usuaris (16) i això facilita l'accés a qualsevol persona independentment del seu estatus socioeconòmic (17,18). És més, la ràpida difusió i l'amplia disponibilitat són

característiques de les xarxes socials que les converteixen en una plataforma atractiva per la comunicació, per dur a terme intervencions del càncer i una gestió de l'atenció (18).

La mala salut o la distància al centre hospitalari pot dificultar la participació en grups de suport cara a cara, aleshores les xarxes socials faciliten la participació en grups en línia des del lloc que sigui i de la forma que li sigui més còmode al pacient (19). D'altra banda, participar en grups en línia li permet al pacient conèixer persones que estan passant pel mateix procés (grups d'iguals) i això les dóna la possibilitat de realitzar activitats junts, trobar-se cara a cara i tota una cascada d'habilitats socials i emocionals que poden proporcionar-se mútuament per fer front al diagnòstic. La interacció en aquests grups pot beneficiar al pacient i al seu entorn (20–22). És més, les persones que estan passant per un procés oncològic es senten més motivades si s'inclouen en grups igualment afectats, on molts d'ells estan disposats a utilitzar la comunicació electrònica per ajudar als altres o per promoure i informar sobre la detecció del càncer (21).

Facebook permet crear grups per cercar recolzament en supervivents de càncer. Aquest tipus de comunitat en línia proporciona un espai segur relativament anònim per comunicar temes sensibles i potencialment estigmatitzats, reduir la sensació d'aïllament, la incertesa del pronòstic i els símptomes dolorosos. A més, els permetrà estar més informats i més preparats per les seves interaccions amb el sistema de salut (23).

Pel que fa a l'educació, les xarxes socials com Twitter poden educar a un pacient sense coneixements de salut(15,24). També poden ajudar a promoure canvis positius per la salut ja que les intervencions en les xarxes socials es relacionen positivament amb els resultats del comportament de salut (21,24). Així, Twitter pot tenir un potencial important per augmentar l'accés a la informació de salut i per fomentar la participació del pacient (22,24). L'evidència demostra que l'oportunitat de participació del pacient que ofereixen les xarxes socials augmenta el compromís d'aquests i pot conduir a la millora de resultats en salut (25).

És d'especial interès tenir en compte que la informació que publiquen els pacients amb càncer pot ésser recollida a les xarxes socials i així pot ésser utilitzada per millorar l'atenció d'altres pacients. Els proveïdors de salut poden donar una informació o serveis de salut més eficaços als pacients i així augmentar la satisfacció d'aquest. No hi ha millor manera de conèixer l'impacte de la malaltia i el tractament si no és amb l'aportació del pacient que és el qui viu el procés (19,26).

Amb les xarxes socials també existeix una oportunitat per avançar en salut a través de la investigació. Un element essencial d'èxit en qualsevol assaig clínic és la capacitat

d'acumular un nombre suficient de pacients per satisfer el disseny estadístic i garantir que els resultats són creïbles. Aquest reclutament es podria realitzar a través d'Internet (17). Els professionals sanitaris també poden obtenir beneficis per part de les xarxes socials ja que són una font de ràpida difusió i recepció d'informació. Això pot proporcionar oportunitats pel desenvolupament del professional, els permet trobar col·laboradors a través de les xarxes i la participació en la presentació de casos clínics i posterior discussió moderada per metges especialistes. Les xarxes socials permeten arribar a un públic molt més ampli per compartir la recerca científica, ampliant l'abast d'informació presentada. A més, hi ha l'oportunitat de suport i assessorament entre professionals (25). I per últim, que els professionals de salut interaccionin en línia amb els pacients pot convertir-se en un benefici clau de compromís clínic (22).

Per acabar amb els beneficis, les xarxes socials són facilitadors fonamentals de la implementació de programes en línia per la promoció, educació i recolzament psicosocial de supervivents de càncer on l'aplicació, el temps i els recursos limitats eren els principals obstacles d'implementació. Incorporar la tecnologia per realitzar intervencions en la salut en línia podria millorar la qualitat de vida i satisfer les necessitats d'aquest grup (27).

5.2. Prejudicis de la consulta i publicació d'informació sobre salut a les xarxes socials.

Malgrat els grans beneficis que presenten les xarxes socials, consultar o publicar informació sobre la salut també té prejudicis. S'ha de tenir en compte que les xarxes socials no són mitjans de difusió de salut específics (24) i la privacitat i la confidencialitat del pacient podria ser violada a les xarxes socials, inclús quan no hi apareix ni el nom ni nombres d'identificació (17,28). Massa vegades els professionals de la salut no estan d'acord sobre si plataformes com Twitter són un mitjà eficaç per l'entrega d'informació sobre salut i per tant, és necessari el recolzament per part del professional i la precaució (24). Això és a causa de que no tota la informació que es distribueix a través de les xarxes ha estat examinada o validada per un professional de salut (24), així doncs la fiabilitat i la qualitat de la informació és qüestionable i això és una debilitat evident (21,22). Dirigir els pacients a Internet com a font d'informació està carregat de problemes d'accés ja que molts d'articles no són gratuïts i són variables en qualitat (17). A més, la dificultat per trobar les pàgines de Facebook amb informació de salut rellevant pot suposar un obstacle important per les persones amb habilitats digitals inadequades. Els coneixements d'Internet i de recerca d'informació varia segons l'estatus socioeconòmic i l'accés a

Internet o l'ús previ. Aquestes desigualtats digitals poden limitar la utilitat de Facebook com un canal de comunicació per la salut de les persones pertanyents a grups socialment desfavorits i poden contribuir a l'increment de les bretxes de coneixement (29).

També, una sèrie de determinants socials dificulten l'accés a la consulta o la publicació d'informació sobre la salut. Els pacients de baix nivell educatiu no poden interpretar la informació sanitària a Internet de forma precisa. Així com també moltes persones de baixa alfabetització són incapaces de destriar la informació de salut en línia correctament (24). No hem d'oblidar l'anomenada bretxa digital que existeix en els membres de menors ingressos ja que no tenen la mateixa possibilitat de comunicació electrònica, així com els pacients majors que també són menys propensos a cercar informació de salut en línia (17). Així mateix, hem de tenir en compte que en el moment que els pacients utilitzen les xarxes socials per publicar i compartir informació experimental pròpia, encara que són vivències seves, la informació no està examinada per cap professional de salut i això pot ocasionar problemes (30).

Els prejudicis de l'ús de les xarxes socials per part dels professionals són primer la percepció de falta de temps, la disminució de la productivitat que pot resultar del temps dedicat al mitjans de comunicació social, ser aclaparat pels mitjans socials i la sobrecàrrega tecnològica. Per altra banda, les preocupacions sobre la privadesa i el risc de danys a la reputació d'un mateix per un comportament poc professional o no ètic dels mitjans socials. També estan preocupats per compartir involuntàriament la informació errònia o compartir alguna cosa poc professional (25).

5.3. Estratègies de difusió de la informació sobre càncer a les xarxes socials.

La forma en què la informació és publicada a les xarxes socials és important per satisfer els objectius o la finalitat del qui publica aquesta informació sobre salut i per arribar al públic determinat. Els motius més comuns perquè les persones comparteixin el material que veuen a les xarxes socials amb altres persones són primer, per proporcionar entreteniment, segon per difondre la informació sobre una causa o assumpte que els preocupi, després com a mètode de gestió de la informació que els permet processar la informació més a fons quan comparteixen i per acabar, per la realització personal. Per tant, els missatges amb un contingut humorístic tenen un major compromís en els mitjans socials, així les tècniques d'humor podrien ser més eficaces que les tècniques educatives. S'ha de tenir en compte però, que els missatges que tenen un contingut impactant generen més impressió, però que no han de ser missatges amb contingut emocional negatiu ja que

aquests missatges poden tenir efectes no desitjats com la dissonància o la dessensibilització. Així, el contingut emocional positiu augmenta la viralitat dels missatges utilitzats per una campanya de xarxes socials (28).

Referent al tipus de missatge que es publica, els missatges promoguts de forma general tenen un menor nombre d'impressions i retweets, però promoure missatges pot tenir la avantatge potencial de dirigir-se a grups específics, per ubicació, sexe o interès (28). A més, s'ha vist que perquè les campanyes de comunicació tinguin èxit l'ús de persones amb influència d'opinió és vital per la difusió d'innovacions. Les celebritats o *influencers* arriben a més persones durant una campanya de consciència del càncer de mama, ja que aquestes persones tenen un vincle amb les persones d'influència, cosa que magnifica l'impacte de la campanya. S'ha demostrat que existeix una correlació entre el nombre de seguidors i la longitud de la cadena de retweet. Així, la utilització de factors d'influència augmenta el nombre d'impressions i compromisos (28,31). Per altra banda, els missatges dels individus tenen un major abast que les associacions, però les associacions poden centrar-se en la recaptació de fons per la investigació o el recolzament social (31). Per acabar, el usuaris de Twitter solen utilitzar URLs escurçades en els tweets que condueixen a enllaços externs que molt sovint són llocs web de notícies i recursos sanitaris on el 65,2% de la informació és revisada i conté informació de salut rellevant (24).

El que explica l'èxit i l'auge de les xarxes socials com Instagram és el gust per la cultura audiovisual ja que funciona bàsicament mitjançant imatges. Encara que el contingut que acompanyi la fotografia estigui amb un altre idioma, la imatge és universal i és processada més ràpidament que els textos. Així, la imatge es converteix en la millor manera d'aconseguir el compromís del públic en les xarxes socials i existeix la possibilitat de que en un futur les xarxes socials com Facebook migrin cap a xarxes socials amb perfils com Instagram (32). Les campanyes de càncer que estan equipades amb varies fotos han produït una taxa de participació més significativa que suggereix que el contingut visual pot ser més eficaç per facilitar la participació en campanyes de mitjans socials i digitals per la salut pública (18).

Per altra banda, els vídeos s'estan convertint també en un recurs en plena extensió i encara que originalment la immensa majoria de vídeos publicats són dels propis usuaris de les xarxes socials mostrant experiències personals o donant consells a altres pacients, avui en dia existeix un creixent nombre d'institucions i organismes oficials que estan creant canals de comunicació i utilitzen aquestes plataformes potents per divulgar informació

sobre salut. De cada vegada més els seus vídeos són visualitzats pels pacients o consumidors que cerquen informació de qualitat procedent de fonts fidedignes (33).

Fent referència a l'horari de divulgació d'informació, s'ha vist que el percentatge de participació pareixia ser més alt pel contingut publicat entre les dues i les sis del capvespre (34).

En conclusió, les xarxes socials són una plataforma viable per l'entrega d'una campanya de salut pública a causa de la capacitat de proporcionar missatges dinàmics i adaptats a una audiència en temps real. Hi ha una tendència cap a millores en el coneixement i les actituds amb una major consciència de reduir el risc del càncer i una major consciència de la gravetat del càncer (28).

Identificar quines estratègies de publicació d'informació tenen més compromís i són més eficaces permet ajudar als professionals de salut en el desenvolupament dels missatges de salut específics i potencialment millorar l'acoblament amb audiències seleccionades. La milloria de les estratègies en els mitjans de salut pot ser eficaç per aconseguir una equitat en salut en una societat determinada (34).

L'objectiu general del treball és identificar si les xarxes socials poden actuar com a teràpia d'afrontament en pacients oncològics adults joves. Existeixen diferents tipus d'afrontament i no totes les persones afronten una situació difícil amb les mateixes estratègies. Hi ha persones que poden afrontar un procés oncològic centrant-se amb el problema en sí amb la confrontació, la recerca de recolzament social i la recerca de solucions pràctiques. Però també poden enfrontar-se al procés centrant-se en estratègies centrades en les emocions; la persona cerca estratègies d'autocontrol i d'autogestió per regular les emocions. També es pot afrontar un procés difícil com el càncer amb l'evitació del problema. Així, tots els tipus d'afrontament són acceptables i no per ser diferents un ha de tenir més valor que un altre.

La bibliografia revisada indica que la participació en grups a les xarxes socials millora les estratègies d'afrontament en els pacients amb càncer i pot omplir els buits d'atenció de recolzament (35). Així mateix, les xarxes socials com Twitter o Facebook no poden substituir les formes tradicionals de pràctica professional en l'hospital per l'educació i el recolzament emocional, per tant les xarxes socials tenen un paper complementari però no substituiran la pràctica clínica actual (15). Simplement, proporcionen un mitjà convenient i familiar per acumular recursos d'afrontament (23). A més, els pacients més joves prefereixen més les aplicacions en línia que els pacients de major edat (36).

Les aplicacions de salut poden tenir efectes beneficiosos per necessitats específiques psico-oncològiques no satisfetes de contingut com la ansietat, la superació, l'ansietat, sentiments depressius, autoestima o adaptació a les noves situacions de vida (36). Així, per dur a terme una pràctica clínica adequada i holística basada en una atenció biopsicosocial se li hauria d'oferir al pacient l'elecció d'una interacció cara a cara o una alternativa, alternatives disponibles en les xarxes socials. Les alternatives proposades pels adults joves amb càncer seria incloure en el règim terapèutic rebre i compartir informació clínica en línia amb els professionals i amb altres pacients en forma de fòrums que permetin l'assessorament en línia (20).

Les xarxes socials són un eina popular per milions d'usuaris per cercar recolzament social a través de plataformes com Facebook, Twitter, fòrums o blogs. El recolzament social a través de la interacció entre iguals proporciona eines d'autogestió en línia mitjançant la compartició de sentiments i experiències (15,18,19,21,35). El recolzament emocional és fonamental pel recolzament social i facilita fer front a factors d'estrès i millorar el benestar general. Quan els individus proporcionen recolzament emocional s'acumulen evidències de què comporten estrets vincles amb els que varen recolzar (35). Aquest recolzament social i emocional pot afectar als resultats dels pacients de manera positiva. A més, les xarxes socials també tenen un alt nivell de contribució i participació, (19) però s'ha vist que l'expressió i la recepció de missatges tenen diferents nivells d'intenció. Escriure missatges de recolzament és un comportament més útil i dirigit a un objectiu que la lectura de missatges perquè la composició i la reflexió sobre l'escriptura són activitats cognitivament més exigents (35). Així mateix, l'acte d'escriure revela el compromís en l'autocura i més oportunitats per reunir informació (30).

Les investigacions indiquen que els pacients oncològics tendeixen a utilitzar internet per trobar informació sobre la malaltia. Els fòrums per una banda són una manera de reunir i compartir informació relativa als tractaments i resultats específics que són una àrea important de consideració pel pacient a causa de què el funcionament del tractament o tenir-ne accés és una perspectiva que pot millorar la supervivència del pacient (19). El context de la sanitat electrònica està recolzant el sorgiment dels coneixements del pacient, les habilitats i la capacitat de recuperació, així com l'expressió de les seves necessitats i prioritats, que permet la plena participació en la forma de decidir en el seu paper com a pacients. Això pot donar lloc a l'adopció de conductes que condueixen a l'autonomia,

emancipació i autodeterminació així com la transferència d'habilitats en l'autocura a altres grups de pacients (30).

Els usuaris que participen en grups en línia senten una unió amb els membres del grup que s'associa positivament amb les estratègies de supervivència (35). Un sentit d'unitat assumit condueix a un intercanvi d'experiències, informació i recolzament emocional així com les expressions per la informació sobre les autocures (30).

Altres activitats com l'exercici físic i la nutrició poden ser estratègies d'afrontament en pacients oncològics, a més de ser activitats centrades contra la malaltia i la milloria del benestar general. Així, els adults joves tendeixen a formar grups a Facebook per transmetre importants necessitats no cobertes relacionades amb l'exercici i la nutrició i treballar la malaltia amb aquests dos factors com a mitja per maximitzar la salut en els moments difícils i estressants, a més de lidiar amb problemes d'imatge corporal relacionats amb l'augment de pes. Els usuaris de la comunitat en línia usen un enfocament on treballen les seves conversacions cara a cara i les interaccions en línia tot per reunir informació, analitzar pensaments i sentiments i preparar-se per les conversacions interpersonals de tot tipus, amb professionals de la salut o amb els seus propers. Aquests patrons de comunicació obrin l'oportunitat per les intervencions de recolzament digital i és eficaç pel benestar físic i mental de les persones que pateixen una malaltia crònica com el càncer. El treball de comunicació també és una part important de viure amb càncer (37). Els participants més actius a Facebook van reportar majors canvis en l'activitat física al llarg del temps, en comparació amb els participants no tan actius o els inactius. Les discussions en els grups de Facebook tenen un potencial per fomentar la interacció i el recolzament per dur a terme un canvi de comportament. A més, els supervivents adults joves de càncer han expressat l'interès en el recolzament entre iguals en el context de les intervencions de salut en línia. Els participants tenen un major motivació per connectar amb els seus companys i respondre als seus missatges (38).

6. CONCLUSIONS

Les xarxes socials han resultat ser una teràpia d'afrontament en els pacients oncològics adults joves complementària a la pràctica clínica actual dels professionals de salut, així mateix aquests resultats s'han d'interpretar amb precaució perquè els articles revisats tenen limitacions.

A més, els articles s'han endinsat en el càncer de forma general, però si s'han hagut de centrar en algun càncer ha estat el càncer de mama. Les diferents tipologies de càncer no

tenen el perquè de concebre les mateixes necessitats d'afrontament. Primer perquè, la majoria de persones amb càncer de mama són dones. Per qüestió de sexe, les dones i els homes no tenen les mateixes necessitats per afrontar un procés oncològic, ni per expressar els seu sentiments o emocions, ni tenen les mateixes directrius de qualitat de vida, així seria necessari la investigació en altres tipus de càncer.

La participació dels professionals és escassa en les xarxes socials encara que de cada vegada més hi són més presents. Seria d'interès la presència d'aquest col·lectiu perquè són capaços de corroborar la informació, que sigui validada i examinada i donin el seu vist i plau. A més, seria interessant la implementació d'eines d'interacció entre els professionals i pacients per beneficiar als pacients i al seu entorn social.

Es podria incloure el rol de la infermeria en les xarxes socials, aquestes en aconseguir un nivell d'experta en l'àmbit del càncer podrien iniciar-se en participar en les xarxes socials sigui publicant elles informació amb l'estratègia adequada o ajudant a regular la informació en les xarxes socials i aportant el seu punt de vista ja que és un professional sanitari que coneix a fons el pacient i és clau en l'afrontament del procés oncològic.

A més, les intervencions de salut pública a les xarxes socials són necessaris per fer d'elles una plataforma segura i que ens porti tots el beneficis que tenen però intentant minimitzar els prejudicis.

Les pròximes investigacions es podrien centrar en les necessitats específiques de cada càncer i també en estudiar el tema més a fons, ja que les limitacions degut a la virtualitat de les xarxes socials en complica l'estudi.

7. BIBLIOGRAFIA

1. OMS | Cáncer. WHO [Internet]. 2017 [cited 2018 May 13]; Available from: <http://www.who.int/topics/cancer/es/>
2. La experiencia del cáncer es peor para los adultos jóvenes a pesar de las mejores probabilidades de supervivencia | Español [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: <https://espanol.umich.edu/noticias/2010/11/05/la-experiencia-del-cancer-es-peor-para-los-adultos-jvenes-a-pesar-de-las-mejores-probabilidades-de-supervivencia/>
3. Características del desarrollo [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: http://www7.uc.cl/sw_educ/enferm/ciclo/html/joven/desarrollo.htm
4. Adolescentes y adultos jóvenes con cáncer - National Cancer Institute [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: <https://www.cancer.gov/espanol/tipos/adolescentes-adultos-jovenes>
5. Estrategias de afrontamiento: ¿qué son y cómo pueden ayudarnos? [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: <https://psicologiamente.net/psicologia/estrategias-afrontamiento>
6. American Cancer Society | Information and Resources about for Cancer: Breast, Colon, Lung, Prostate, Skin [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: <https://www.cancer.org/>
7. Guía de práctica clínica sobre cuidados paliativos. [cited 2018 May 16]; Available from: <http://www.guiasalud.es/egpc/cuidadospaliativos/completa/documentos/apartado09/Agonia.pdf>
8. ¿Qué es Red Social? - Concepto, Definición y Características [Internet]. [cited 2018 May 13]. Available from: <http://concepto.de/redes-sociales/>
9. Significado de Redes sociales - Qué son, Concepto y Definición [Internet]. [cited 2018 May 16]. Available from: <https://www.significados.com/redes-sociales/>
10. Molero Jurado M del M, Morales Rodríguez FM. Avances de investigación en salud a lo largo del ciclo vital [Internet]. Avances de Investigación en Salud a lo largo del Ciclo Vital, 2016, ISBN 978-84-617-5567-7, págs. 111-116. ASUNIVEP; 2016 [cited 2018 May 16]. 111-116 p. Available from: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5827501>
11. ¿Qué es Facebook? (Concepto y como funciona Facebook) [Internet]. [cited 2018 May 16]. Available from: <https://iiemd.com/articulo/facebook/que-es-como->

funciona-facebook-entrar-2

12. Definición de Twitter - Qué es, Significado y Concepto [Internet]. [cited 2018 May 16]. Available from: <https://definicion.de/twitter/>
13. ¿Qué es Instagram y cómo crear una cuenta? - INSTAGRAM [Internet]. [cited 2018 May 16]. Available from: <https://iiemd.com/instagram/que-es-instagram-red-social-crear-cuenta>
14. Significado de Blog - Qué es, Definición y Concepto [Internet]. [cited 2018 May 16]. Available from: <http://quesignificado.com/blog/>
15. Attai DJ, Cowher MS, Al-Hamadani M, Schoger JM, Staley AC, Landercasper J. Twitter Social Media is an Effective Tool for Breast Cancer Patient Education and Support: Patient-Reported Outcomes by Survey. *J Med Internet Res* [Internet]. 2015 Jul 30 [cited 2018 Apr 23];17(7):e188. Available from: <http://www.jmir.org/2015/7/e188/>
16. Chiaretti S, Gianfelici V, O'Brien S, Mullighan CG. Social Media and Mobile Technology for Cancer Prevention and Treatment. Vol. 35. 2017. 128-173 p.
17. Schey KL, Luther JM, Rose KL. Social Media and Oncology: The past, present, and future of electronic communication between physician and patient. *Am Soc Clin Oncol Educ Book Author manuscript*. 2016;42(5):1–21.
18. Cherrez Ojeda I, Vanegas E, Torres M, Calderón JC, Calero E, Cherrez A, et al. Ecuadorian Cancer Patients' Preference for Information and Communication Technologies: Cross-Sectional Study. *J Med Internet Res* [Internet]. 2018;20(2):e50. Available from: <http://www.jmir.org/2018/2/e50/>
19. Beusterien K, Tsay S, Gholizadeh S, Su Y. Real-world experience with colorectal cancer chemotherapies: Patient web forum analysis. *Ecancermedicallscience*. 2013;7(1):1–10.
20. Abrol E, Groszmann M, Pitman A, Hough R, Taylor RM, Aref-Adib G. Exploring the digital technology preferences of teenagers and young adults (TYA) with cancer and survivors: a cross-sectional service evaluation questionnaire. *J Cancer Surviv* [Internet]. 2017 Dec 20 [cited 2018 Apr 24];11(6):670–82. Available from: <http://link.springer.com/10.1007/s11764-017-0618-z>
21. Ruckstuhl P, Schippinger M, Liebmann P, Leithner A, Bernhardt G. Like or Dislike? Impact of Facebook on Ewing Sarcoma Treatment. *JMIR Cancer* [Internet]. 2016;2(2):e11. Available from: <http://cancer.jmir.org/2016/2/e11/>
22. Perales M-A, Drake EK, Pemmaraju N, Wood WA. Social Media and the

- Adolescent and Young Adult (AYA) Patient with Cancer. *Curr Hematol Malig Rep* [Internet]. 2016;11(6):449–55. Available from: <http://link.springer.com/10.1007/s11899-016-0313-6>
23. Bender JL, Jimenez-Marroquin MC, Jadad AR. Seeking support on facebook: A content analysis of breast cancer groups. *J Med Internet Res*. 2011;13(1).
  24. Park S, Oh H-K, Park G, Suh B, Bae WK, Kim JW, et al. The Source and Credibility of Colorectal Cancer Information on Twitter. *Medicine (Baltimore)* [Internet]. 2016;95(7):e2775. Available from: <http://content.wkhealth.com/linkback/openurl?sid=WKPTLP:landingpage&an=0005792-201602150-00032>
  25. Markham MJ, Gentile D, Graham DL. Social Media for Networking, Professional Development, and Patient Engagement. *Am Soc Clin Oncol Educ B* [Internet]. 2017 [cited 2018 Apr 25];37:782–7. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28561727>
  26. Tsuya A, Sugawara Y, Tanaka A, Narimatsu H. Do cancer patients tweet? Examining the twitter use of cancer patients in Japan. *J Med Internet Res*. 2014;16(5):1–8.
  27. Johnson-Turbes A, Schlueter D, Moore AR, Buchanan ND, Fairley TL. Evaluation of a Web-Based Program for African American Young Breast Cancer Survivors. *Am J Prev Med* [Internet]. 2015;49(6):S543–9. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.amepre.2015.09.003>
  28. Gough A, Hunter RF, Ajao O, Jurek A, McKeown G, Hong J, et al. Tweet for Behavior Change: Using Social Media for the Dissemination of Public Health Messages. *JMIR Public Heal Surveill* [Internet]. 2017;3(1):e14. Available from: <http://publichealth.jmir.org/2017/1/e14/>
  29. Hale TM, Pathipati AS, Zan S, Jethwani K. Representation of health conditions on Facebook: Content analysis and evaluation of user engagement. *J Med Internet Res*. 2014;16(8):e182.
  30. Zanchetta MS, Cognet M, Lam-Kin-Teng MR, Dumitriu ME, Renaud L, Rhéaume J. From early detection to rehabilitation in the community: Reading beyond the blog testimonies of survivors' quality of life and prostate cancer representation. *Health Qual Life Outcomes* [Internet]. 2016;14(1):1–15. Available from: <http://dx.doi.org/10.1186/s12955-016-0568-6>
  31. Thackeray R, Burton SH, Giraud-Carrier C, Rollins S, Draper CR. Using Twitter

- for breast cancer prevention: An analysis of breast cancer awareness month. *BMC Cancer* [Internet]. 2013;13(1):1. Available from: [BMC Cancer](#)
32. Fernández-Gómez E, Díaz-Campo J. Comunicación sobre el cáncer en Facebook. Las asociaciones de Argentina, Chile, Colombia y España. *Cuadernos.info* [Internet]. 2016;(38):35–50. Available from: <http://cuadernos.info/index.php/CDI/article/view/cdi.38.926>
  33. Gabarrón E, Fernández-Luque L. eSalud y vídeos online para la promoción de la salud [eHealth and online videos for health promotion]. *Gac Sanit* [Internet]. 2012;26(3):197–200. Available from: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22554457>
  34. Theiss SK, Burke RM, Cory JL, Fairley TL. Getting beyond impressions: an evaluation of engagement with breast cancer-related Facebook content. *mHealth* [Internet]. 2016;2:41–41. Available from: <http://mhealth.amegroups.com/article/view/12304/12765>
  35. Namkoong K, McLaughlin B, Yoo W, Hull SJ, Shah D V., Kim SC, et al. The effects of expression: How providing emotional support online improves cancer patients' coping strategies. *J Natl Cancer Inst - Monogr*. 2013;(47):169–74.
  36. Ringwald J, Marwedel L, Junne F, Ziser K, Schäffeler N, Gerstner L, et al. Demands and Needs for Psycho-Oncological eHealth Interventions in Women With Cancer: Cross-Sectional Study. *JMIR Cancer* [Internet]. 2017;3(2):e19. Available from: <http://cancer.jmir.org/2017/2/e19/>
  37. Love B, M Thompson C, Crook B, Donovan-Kicken E. Work and "mass personal" communication as means of navigating nutrition and exercise concerns in an online cancer community. *J Med Internet Res* [Internet]. 2013 May 31 [cited 2018 Apr 24];15(5):e102. Available from: <http://www.jmir.org/2013/5/e102/>
  38. Valle CG, Tate DF. Engagement of young adult cancer survivors within a Facebook-based physical activity intervention. *Transl Behav Med*. 2017;7(4):667–79.

8. ANNEXOS

Títol	Exploring the digital Technology preferences of teenagers and young adults (TYA) with cancer and survivors: a cross-sectional service evaluation questionnaire.
Tipus d'article	Estudi transversal, descriptiu.
Autors	Esha Abrol, Mike Groszmann, Alexandra Pitman, Rachael Hough, Rachel M Taylor, Golnar Aref-Adib.
Revista i any	Journal of Cancer Survivorship, 2017.
Resum	<p>Els adults joves es troben en una etapa crítica del desenvolupament emocional i social, i si són diagnosticats de càncer és una experiència difícil i que no sol ser compartida pels seus companys. Amb l'evolució d'Internet i degut a què són probablement el grup d'edat que més usa les xarxes socials tenen un entusiasme clar pels recursos digitals. S'ha demostrat que predominantment els adults joves accedeixen a informació sobre el tractament dels professionals cara a cara. Però, una gran proporció dels adults joves manifesta que la tecnologia digital pot ésser molt útil per acabar de satisfer les seves necessitats com estar connectats amb grups d'iguals i amb professionals, cercar informació verídica i poder usar eines d'autogestió en línia.</p>

Títol	Work and “Mass Personal” communication as means of navigating nutrition and exercise concerns in an online cancer community.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Brad Love, Charee M. Thompson, Brittani Crook, Erin Donovan-Kichen.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2013.
Resum	<p>Els adults joves afectats pel càncer tenen una falta d'informació referent a l'exercici físic i la nutrició, això pot contribuir a l'aparició de malalties cardiovasculars o diabetis i a una major depressió i ansietat. Per altra banda, s'ha de tenir en compte que la trajectòria d'una malaltia com el càncer no només abasta el curs fisiològic de la malaltia; també es tracten factors socials més amplis. La gestió de la malaltia fa necessari la realització de tasques addicionals, que es poden englobar en quatre línies de treball: el treball de la malaltia, la vida quotidiana, el treball biogràfic i el treball de la informació. Aquestes línies de treball es superposen. Es demostra que les intervencions de recolzament digital són eficaces pel benestar físic i emocional, degut a què els adults joves viuen vides digitals.</p>

Títol	Twitter Social Media is an Effective Tool for Breast Cancer Patient Education and Support: Patient-Reported Outcomes by Survey.
Tipus d'article	Estudi d'investigació-acció.
Autors	Deanna J Attai, Michael S Cowher, Mohammed Al-Hamadani, Jody M Schoger, Alicia C Staley, Jeffrey Landercasper.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2015.
Resum	<p>Els grups de recolzament tradicionals poden no estar disponibles per tots els pacients. Moltes dones utilitzen recursos a Internet i xarxes socials per obtenir informació mèdica, assessorament i recolzament. El present estudi avalua si Twitter pot proporcionar educació i recolzament psicosocial als pacients amb càncer de mama. S'ha demostrat que hi ha una associació entre la reducció de la percepció subjectiva de l'ansietat i la participació en els xats de Twitter. A més, els participants milloren els seus coneixements sobre múltiples dominis de l'atenció del càncer. Així mateix, les xarxes socials no poden substituir els recursos tradicionals d'oficina basats en l'hospital per l'educació i el recolzament emocional. El paper de les xarxes socials és per complementar, però no per substituir la pràctica actual.</p>

Títol	Evaluation of a Web-Based Program for African American Young Breast Cancer Survivors.
Tipus d'article	Estudi d'investigació-acció.
Autors	Ashani Johnson-Turbes, Dara Schlueter, Angela R. Moore, Natasha D. Buchanan, Temeika L. Fairley.
Revista i any	American Journal of Preventive Medicine, 2015.
Resum	La investigació i revisió de la literatura va revelar que les supervivents joves de càncer de mama afroamericanes necessitaven recolzament psicosocial i informació sobre la salut reproductiva. Proporcionar aquest recolzament en línia podria tenir un gran potencial per arribar a totes les dones que tenien l'accés limitat a altres formes de recolzament. L'ús de les xarxes socials va ser un facilitador fonamental per proporcionar promoció, educació i recolzament psicosocial a les a les supervivents de càncer de mama afroamericanes. I, ja que ens trobem en una societat cada vegada més dependent de la tecnologia, incorporar la tecnologia per realitzar intervencions en la salut en línia podria millorar la qualitat de vida i satisfer les necessitats d'aquest grup.

Títol	The effects of expression: How providing emotional support online improves cancer patients' coping strategies.
Tipus d'article	Assaig clínic aleatoritzat.
Autors	Kang Namkoong, Bryan McLaughlin, Woohyun Yoo, Shawnika J. Hull, Dhavan V. Shah, Sojung C. Kim, Tae Joon Moon, Courtney N. Johnson, Robert P. Hawkins, Fiona M. McTavish, David H. Gustafson Correspondence.
Revista i any	Journal of the National Cancer Institute, 2013.
Resum	El diagnòstic de càncer desencadena vivències transitòries que poden conduir a l'aïllament i la soledat. La participació dels pacients amb càncer en grups per ordinador s'associa a un millor afrontament de la malaltia, ja que superen les barreres socials i físiques. El recolzament emocional i social facilita l'afrontament de factors d'estrès i millora el benestar general. Per altra banda, s'ha demostrat que els efectes de l'expressió emocional són més potents que els de la recepció ja que promou la unió, crea una sensació de confiança i compromís amb els altres membres del grup. Escriure missatges de recolzament és un comportament més útil perquè la composició i la reflexió sobre l'escriptura són activitats cognitivament exigents.

Títol	Real-world experience with colorectal cancer chemotherapies: Patient web forum analysis.
Tipus d'article	Estudi etnogràfic.
Autors	Kathleen Beusterien, Sarah Tsay, Shadi Gholizadeh, Yun Su.
Revista i any	E Cancer Medical Science, 2013.
Resum	Internet és un recurs molt valuós per l'avaluació de l'experiència pels pacients amb càncer colorectal. Els blocs i els fòrums són d'interès pels investigadors per obtenir informació sobre els pensaments i representacions del pacient i l'impacte de la malaltia i del tractament. S'ha demostrat per l'alta activitat en els fòrums que aquests serveixen primer per compartir informació relativa als tractaments i resultats específics, i segon perquè han resultat ser una font de recolzament. Tot plegat, pot afectar als resultats del pacient.

Títol	From early detection to rehabilitation in the community: reading beyond the blog testimonies of survivors' quality of life and prostate cancer representation.
Tipus d'article	Estudi etnogràfic.
Autors	Margareth Santos Zanchetta, Marguerite Cognet, Mary Rachel Lam-Kin-Teng, Marie Elisabeth Dumitriu, Lise Renaud, Jacques Rhéaume.
Revista i any	Health and Quality of Life Outcomes, 2016.
Resum	<p>El càncer de pròstata és una malaltia amb un fort sentit social perquè amenaça la identitat masculina i està relacionat amb l'estigma i la vulnerabilitat degut a la pèrdua potencial de la potència sexual, la libido, l'erecció i l'ejaculació funcional. La informació que comparteixen en blocs els pacients o supervivents amb càncer de pròstata pot ésser molt útil pels professionals sanitaris per crear estratègies per millorar l'atenció a aquests pacients. L'anonimat dels blocs permet que els usuaris comparteixen informació referent a com afrontar el procés de la malaltia (diagnòstic, tractament, pensaments, emocions, el dia a dia, etc.) però també comparteixen fracassos, fer denúncies o parlar de qüestions moralment difícils que en persona seria més complicat. La incorporació però, d'aquests blocs com a font sanitari pot ser preocupant perquè la informació no és regulada, segura o veraç.</p>

Títol	Social Media and the Adolescent and Young Adult (AYA) patient with cancer.
Tipus d'article	Revisió bibliogràfica.
Autors	Miquel Angel Perales, Emily K Drake, Naveen Pemmaraju, William A Wood.
Revista i any	Current Hematologic Malignancy Reports, 2016.
Resum	<p>Els adolescents i adults joves diagnosticats de càncer, a més d'enfrontar-se a qüestions pròpiament específiques del càncer (com són l'impacte emocional i físic del diagnòstic així com les complicacions del tractament), també s'han d'enfrontar a altres qüestions pròpies per la seva edat (preguntes sobre la salut reproductiva, les relacions, la pèrdua d'autonomia, la interrupció en els estudis o treball amb complicacions financeres importants). Internet és una font d'informació important, i degut a què aquest grup d'edat el seu ús es quasi universal, no és estrany que busquin informació mèdica o que la comparteixin. Una breu descripció dels recursos més utilitzats pels adults joves i adolescents mostren la necessitat de què els professionals sanitaris siguin més presents a les xarxes socials, per així garantir que tinguin accés a informació sobre la salut fiable i de qualitat.</p>

Títol	Engagement of Young adult cancer survivors within a Facebook-based physical activity intervention.
Tipus d'article	Assaig clínic aleatoritzat.
Autors	Carmina G. Valle, Deborah F. Tate.
Revista i any	Translational Behavioral Medicine, 2017.
Resum	<p>Les intervencions d'activitat física han demostrat beneficis pels adults joves supervivents de càncer; hi ha una millora en la condició cardiovascular, en la depressió, en la fatiga i en la qualitat de vida. Però, la majoria dels adults joves diagnosticats de càncer no compleixen les directrius de realitzar activitat física intensa o moderada. Així, les xarxes socials han resultat ser potencialment eficaces per la promoció de l'activitat física i les intervencions relacionades amb el pes ja que els adults joves són els usuaris més actius tant a Facebook com a Twitter. S'ha demostrat que les persones més actives en el grup de Facebook han tengut canvis significativament més alts que les persones menys actives o inactives.</p>

Títol	Social Media and Mobile Technology for Cancer Prevention and Treatment.
Tipus d'article	Revisió bibliogràfica.
Autors	Judith J. Prochaska, Steven S. Coughlin, Elizabeth J. Lyons.
Revista i any	Am Soc Clin Oncol Educ Book. Author manuscript, 2017.
Resum	La utilització de les xarxes socials i les noves tecnologies poden tenir un gran potencial en la prevenció i el tractament del càncer, i en la supervivència. Les xarxes socials i la tecnologia mòbil et poden apropar a altres persones amb una experiència personal directa com la que estàs vivint tu, segons quines aplicacions poden proporcionar l'ús d'estratègies per disminuir l'impacte de la malaltia (tractament, efectes secundaris, etc.) i a més, participar en grups de les xarxes socials proporciona informació i recolzament emocional. De forma general tenen un baix cost i un abast ampli. Però també hi ha desavantatges, de les xarxes socials pot sorgir l'assetjament i les notícies falses, així com la privacitat i la confidencialitat del pacient es pot veure compromesa ja que en moltes aplicacions la protecció de dades és absent.

Títol	The Source and Credibility of Colorectal Cancer Information on Twitter.
Tipus d'article	Estudi observacional.
Autors	SoHyun Park, Heung-Kwon Oh, Gibeom Park, Bongwon Suh, Woo Kyung Bae, Jin Won Kim, Hyuk Yoon, Duck-Woo Kim, Sung-Bum Kang.
Revista i any	Medicine, 2016.
Resum	La informació mèdica a les xarxes socials segueix sense estar regulada i varia en qualitat. L'objectiu del present estudi és analitzar l'origen i la credibilitat de la informació que es publica a Twitter sobre el càncer colorectal, ja que internet s'ha convertit en un mitjà de comunicació important pels consumidors d'informació mèdica. Els resultats mostren que els usuaris que són persones normals tuitegen més que les organitzacions, però aquestes darreres són les que publiquen més informació mèdica rellevant. A més, s'ha vist que la majoria d'usuaris solen utilitzar URL escurçades en els tweets, que condueixen a enllaços externs de recursos mèdics o notícies web. Per tant, Twitter té un potencial molt alt per augmentar el recolzament social i els sentiments de connexió en pacients amb càncer colorectal, però s'ha d'utilitzar amb precaució perquè twitter no és un mitjà de difusió d'informació de salut.

Títol	Using Twitter for breast cancer prevention: An analysis of breast cancer awareness month.
Tipus d'article	Estudi transversal, descriptiu.
Autors	Rosemary Thackeray, Scott H. Burton, Christophe Giraud-Carrier, Stephen Rollins, Catherine R. Draper.
Revista i any	BMC Cancer, 2013.
Resum	L'ús de les xarxes socials, especialment Twitter ha resultat ser una eina de comunicació d'una sola via per difondre missatges sobre el càncer de mama. Durant el mes de consciència del càncer de mama a Estats Units s'ha vist que principalment l'objectiu de la difusió d'aquests missatges és la consciència general i la recaptació de fons. La tendència dels tres grups estudiats revela que les organitzacions i les celebritats compartien tweets que es centraven en la promoció i la recaptació de fons, mentre que els individus normals es centraven més en els esdeveniments programats i l'ús de la roba de color rosa. A més, per la forma en que twitutejava cada grup surt l'interès de les organitzacions per col·laborar amb celebritats o amb els individus normals, principalment els millennials per les seves característiques definitòries.

Títol	Tweet for Behavior Change: Using Social Media for the Dissemination of Public Health Messages.
Tipus d'article	Estudi quasi experimental.
Autors	Aisling Gough, Ruth F. Hunter, Oluwaseun Ajao, Anna Jurek, Gary McKeown, Jun Hong, Eimear Barrett, Marbeth Ferguson, Gerry McElwee, Miriam McCarthy, Frank Kee.
Revista i any	JMIR Public Health and Surveillance, 2017.
Resum	L'augment de l'ús considerable de les xarxes socials pot tenir una influència important en els comportaments de salut i els resultats. Les troballes suggereixen que les xarxes socials (en especial Twitter) són una plataforma viable per l'entrega d'una campanya de salut pública. Els missatges impactants i amb humor generen gran impressió i compromís per part dels usuaris, però els missatges que estaven basats en la informació eren més propensos a ser més compartits. Els missatges negatius podrien incitar a la discussió entre usuaris, però podrien tenir efectes no desitjats com la dessensibilització o la dissonància, així els missatges positius augmenten la virilitat dels missatges en les campanyes. Per altra banda, s'evidencia que l'ús de les persones influents en les campanyes de salut augmenten les impressions i els compromisos.

Títol	Do cancer patients tweet? Examining the twitter use of cancer patients in Japan.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Atsushi Tsuya, Yuya Sugawara, Atsushi Tanaka, Hiroto Narimatsu.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2014.
Resum	Twitter s'està convertint amb un important canal de comunicació sobre el càncer. Després de realitzar una recerca de les comptes de Twitter de càncer a Japó s'ha analitzat la informació dels tweets dels pacients amb càncer. S'ha trobat que els pacients utilitzen aquesta xarxa social per compartir diferent tipus d'informació mèdica. A més, Twitter també és utilitzat per les indústries per obtenir i utilitzar la informació com a eina de màrqueting, atenció de la salut i per estudiar quines són les necessitats del pacient, per així augmentar la seva satisfacció.

Títol	Like or Dislike? Impact of Facebook on Ewing Sarcoma Treatment.
Tipus d'article	Estudi d'investigació-acció.
Autors	Paul Ruckstuhl, Michael Schippinger, Paul Liebmann, Andreas Leithner, Gerwin Bernhardt.
Revista i any	JMIR Cancer, 2016.
Resum	<p>El sarcoma d'Ewing té una rara incidència i es sol donar entre els 10 i els 20 anys. L'increment de l'ús de les xarxes socials ha resultat una manera fàcil de connectar les persones afectades per aquest diagnòstic; tant per intercanviar informació, connectar-se amb altres persones, per cercar recolzament social com per la promoció i la recaptació de fons. Després de realitzar una enquesta al grup de Facebook "Consciència de Sarcoma d'Ewing" s'ha demostrat que el grup de Facebook és una font important d'informació pels participants sobre la malaltia i pot influir en l'elecció del tractament. Es creu que incloure la implementació de utensilis com Facebook en el règim terapèutic pot beneficiar als pacients, al seu entorn social i ajudar a les persones a enfrontar el diagnòstic. Però, hi ha una debilitat en les xarxes socials que és la fiabilitat i la qualitat de la informació, que de ser errònies poden tenir efectes negatius en la vida quotidiana i el control de la malaltia pel pacient.</p>

Títol	Demands and Needs for Psycho-Oncological eHealth Interventions in Women With Cancer: Cross-Sectional Study.
Tipus d'article	Estudi transversal.
Autors	Johanna Ringwald, Lennart Marwed, Florian Junne, Katrin Ziser, Norbert Schäffeler, Lena Gerstner, Markus Wallwiener, Sara Yvonne Brucker, Martin Hautzinger, Stephan Zipfel, Martin Teufel.
Revista i any	JMIR Cancer, 2017.
Resum	El càncer pot provocar una gran càrrega psicològica, importants directrius internacionals i nacionals recomanen una avaluació primerenca i recolzar els problemes psicosocials. Així, s'han desenvolupat activitats psico-oncològiques per recolzar els pacients però revisions sistemàtiques han demostrat que la majoria de pacients no en surten beneficiats d'aquestes intervencions. A mesura que les xarxes socials avancen s'ha plantejat l'ús d'aquestes per realitzar intervencions que puguin servir d'estratègia d'afrontament actiu. Una enquesta realitzada a diferents xarxes socials a dones amb càncer de mama o ginecològic demostra que un gran grup dels participants troben adequats i prefereixen la intervenció psicosocial en línia a través de les xarxes socials i que pot ser adequat per tractar temes com la ansietat, sentiments depressius, la capacitat per enfrontar-se a la nova situació i tractar l'autoestima.

Títol	Representation of Health Conditions on Facebook: Content Analysis and Evaluation of User Engagement.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Timothy M Hale, Akhilesh S Pathipati, Shiyi Zan, Kamal Jethwani.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2016.
Resum	Internet ha canviat la forma de trobar i compartir informació sobre salut en els últims anys. Facebook és una de les xarxes socials més usades, però poc se sap sobre la diversitat de condicions de salut a les pàgines de Facebook. Després d'una recerca a Facebook dels problemes més comuns de salut s'ha trobat que hi ha un gran nombre de pàgines irrelevantes. A més, s'ha vist que la majoria de pàgines estan dedicades a la comercialització o promoció en primer lloc, seguit de la informació i la sensibilització, en tercer lloc hi trobam la investigació i en darrer lloc del recolzament social. Per altra banda, s'ha vist que els coneixements d'Internet i de recerca d'informació varien segons l'estatus econòmic, l'accés a Internet o l'ús previ. Això pot limitar la utilitat de Facebook com un canal de comunicació per la salut.

Títol	Ecuadorian Cancer Patients' Preference for Information and Communication Technologies: Cross-Sectional Study.
Tipus d'article	Estudi transversal.
Autors	Ivan Cherrez Ojeda, Emanuel Vanegas, Michell Torres, Juan Carlos Calderón, Erick Calero, Annia Cherrez, Miguel Felix, Valeria Mata, Sofia Cherrez, Daniel Simancas.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2018.
Resum	El ràpid augment de les TIC (tecnologies d'informació i comunicació) han contribuït al desenvolupament de noves estratègies d'intervenció clínica i de salut en tots els nivells. S'ha determinat que WhatsApp presenta la major taxa d'interès per rebre informació i comunicació amb els metges, seguida dels missatges de text pels pacients de càncer a Equador. Així mateix, Internet presenta la font més important d'informació, encara que s'ha de tenir en compte que el contingut de la informació pot ser poc fiable i perjudicial en el maneig d'una malaltia. Hi ha diferències en la preferència de les TIC segons l'edat, així els adults joves prefereixen WhatsApp, Facebook i Twitter que encara estan sorgint.

Títol	Getting beyond impressions: an evaluation of engagement with breast cancer-related Facebook content.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Sunita Kapahi Theiss, Rachel M. Burke, Janine L. Cory, Temeika L. Fairley.
Revista i any	mHealth, 2016.
Resum	<p>Els esforços per arribar als adolescents i adults joves amb missatges de salut han estat sempre un repte per la salut pública. Però amb les xarxes socials es pot proporcionar un espai per atreure els usuaris. Així en el 2009 es varen llançar iniciatives per augmentar el coneixement, consciència, prevenció i reducció de riscos del càncer de mama en dones joves. L'article ha estudiat l'impacte del tipus de contingut obtenint que l'ús de fotografies tenen una tasa més alta de participació i que les hores amb més participació era de 2 a 6 pm. Aquest informació podria ser utilitzada pels professionals per desenvolupar els missatges de salut específics.</p>

Títol	Social Media and Oncology: The past, present and future of electronic communication between physician and patient.
Tipus d'article	Revisió bibliogràfica.
Autors	Mark A. Lewis, Adam P. Dicker.
Revista i any	Am Soc Clin Oncol Educ Book. Author manuscript, 2016.
Resum	<p>El passat, el present i el futur de la comunicació entre el metge i el pacient de càncer mitjançant les xarxes és examinada. Mitjançant les xarxes socials es va començar amb una comunicació per correu electrònic i listservs en el passat, però la gran quantitat de correus, les necessitats clíniques d'abordatge immediat i la falta de privacitat han deixat d'usar-se aquests mitjans. Avui en dia el que més s'utilitza per informar-se o comunicar-se en temes de salut són blocs, Twitter i Facebook on la informació pot ésser unidireccional o bidireccional i presenta una gran quantitat d'avantatges als usuaris. Però com tot, presenta desavantatges com la bretxa digital i problemes relatius a la qualitat de la informació. Així, el futur es centra en l'ús de les xarxes socials per recaptar usuaris per realitzar investigacions amb èxit i amb dades qualitatives. A més, també hi ha l'objectiu de realitzar recursos on la comunicació pugui metge-pacient pugui dur-se a través de missatges de text a baix cost.</p>

Títol	Cancer patients on Twitter: a novel patient community on social media.
Tipus d'article	Qualitatiu.
Autors	Yuya Sugawara, Hiroto Narimatsu, Atsushi Hozawa, Li Shao, Katsumi Otani, Akira Fukao.
Revista i any	BMC research notes, 2012.
Resum	Twitter és un medi que pot resultar molt valuós i de baix cost pels pacients amb càncer o altres persones que cerquen informació sobre informació mèdica específica. Després d'investigar les comptes de Twitter de càncer amb més seguidors de Japó s'ha demostrat que s'havia establert una xarxa d'intercanvi d'informació entre els pacients a través de les xarxes socials. A més, la majoria de tweets varen incloure detalls de la vida diari de l'usuari i missatges relatius a tractaments. Així, Twitter ha resultat ser una eina de recolzament psicològic mitjançant la connexió entre pacients. També es va veure que un 78% dels usuaris revelaven la seva identitat, mentre que la resta preferien no fer-ho perquè les condicions mèdiques són informació confidencial i personal.

Títol	Social Media for Networking, Professional Development, and Patient Engagement.
Tipus d'article	Revisió bibliogràfica.
Autors	Merry Jennifer Markham, Danielle Gentile, David L. Graham.
Revista i any	American Society of Clinical Oncology Educational Book, 2017.
Resum	<p>La rellevància de les xarxes socials en la nostra societat continua creixent. Es discuteixen els avantatges i desavantatges de l'ús de les xarxes socials per a professionals i pel compromís del pacient. Els professionals estableixen com a barreres el temps insuficient per dedicar-hi, disminució de la productivitat, no utilitzar les xarxes socials de manera eficaç, les preocupacions sobre la privadesa o els riscos que suposa una informació errònia. Així mateix els beneficis de connectar-se entre els professionals per discutir temes de salut són molts (trobar algú que té el mateix objectiu a l'altre punta del món, estar més informat de temes de salut, tenir un públic molt més ampli, trobar suport i reconeixement, etc.). Per altra banda, s'ha vist que les xarxes socials poden millorar el compromís del pacient en la seva malaltia, poden disminuir l'ansietat, són més propensos a adherir-se al tractament, obtenir regularment atenció i a millorar el procés clínic. En definitiva, les xarxes socials contribueixen a una millora en els resultats de l'assistència sanitària.</p>

Títol	Seeking support on Facebook: A content analysis of breast cancer groups.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Jacqueline L Bender, Maria-Carolina Jimenez-Marroquin ¹ , Alejandro R Jadad.
Revista i any	Journal of Medical Internet Research, 2011.
Resum	La recent literatura mostra que els grups de Facebook són de cada vegada més utilitzats per qüestions de salut. Uns dels grups més propensos a cercar recolzament amb companys d'Internet són els supervivents de càncer de mama, ja que presenten nombroses necessitats físiques i psicosocials molts de pics no tractades pels serveis de salut professionals. Els resultats de l'estudi mostren que la majoria de grups de càncer de mama a Facebook s'han creat per la recaptació de fons i la sensibilització. Els grups de recolzament eren minoritaris i la majoria de vegades estaven creats per adolescents i adults, ja que les necessitats d'aquest grup d'edat són úniques. Així, les xarxes socials podrien proporcionar a aquest grup d'edat un mitjà convenient i familiar per acumular recursos d'afrontament.

Títol	Comunicación sobre el cáncer en Facebook. Las asociaciones de Argentina, Chile, Colombia y España.
Tipus d'article	Anàlisi de contingut.
Autors	Erika Fernández-Gómez, Jesús Día-Campo.
Revista i any	Cuadernos.info, 2016.
Resum	<p>El sorgiment d'Internet i la web 2.0 ha possibilitat un usuari amb un rol més actiu en la creació de continguts. Facebook és l'eina més usada per buscar informació sobre salut. Després d'analitzar l'estratègia de comunicació que tenen les diferents associacions contra el càncer han observat que aprofiten les xarxes socials com a canal de difusió. Els objectius més importants d'aquestes associacions són la informació, la conscienciació, el recolzament i l'acompanyament. A més, el recurs més utilitzat per aquestes associacions va ser la imatge. Per acabar, l'activitat generada entre els seguidors és desigual, i encara que Facebook és un medi bidireccional l'acció que més es duu a terme és la de donar "M'agrada" a les publicacions enlloc de comentar.</p>

Títol	eSalud y vídeos online para la promoción de la salud.
Tipus d'article	Qualitatiu.
Autors	Elia Gabarrón, Luis Fernández-Luque.
Revista i any	Gaceta sanitaria/ S.E.S.P.A.S, 2012.
Resum	Internet s'ha convertit en la principal font d'informació en salut. L'ús de les xarxes socials està aconseguint empoderar als pacients perquè cerquin ajuda online. La difusió d'informació sobre salut mitjançant vídeos online pot presentar moltes avantatges (Baix cost, la informació pot arribar ràpidament a un ampli sector de la població, o pot ajudar a la interacció d'usuaris), però també presenta desavantatges (no identificació de l'autor del vídeo, falta de citació de fonts, opinions personals reflectides com a fets científics, etc.). Així mateix, els professionals de salut haurien de reconèixer la importància de les xarxes socials i la utilitat a l'hora de divulgar informació i ser els primers en donar resposta als temes de salut.